

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

SPRAWDZIAN W KLASIE SZÓSTEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

CZĘŚĆ 1. JĘZYK POLSKI I MATEMATYKA

Instrukcja dla ucznia

- Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **18** stronach jest wydrukowanych **27 zadań**. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
- Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
- Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
- W arkuszu są różne typy zadań. W zadaniach **od 1. do 11.** z języka polskiego oraz **od 14. do 24.** z matematyki otocz kółkiem wybraną odpowiedź, np. gdy wybierasz odpowiedź A:
  - A.
  - B.
  - C.
  - D.
- Gdy się pomylisz, przekreśl znak kółka krzyżykiem i zaznacz inną odpowiedź, np.
  - B.
  - C.
  - D.
- Rozwiązania zadań **12. i 13.** z języka polskiego oraz **25., 26. i 27.** z matematyki zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
- Ostatnia strona arkusza jest przeznaczona na brudnopis. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

**UZUPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:

- dostosowania kryteriów oceniania
- nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę

Arkusz zawiera teksty
liczące więcej niż 250 słów.

**1 KWIETNIA
2015**

**Godzina rozpoczęcia:
9:00**

**Czas pracy:
do 120 minut**

Powodzenia!

SP-2-152

Tekst do zadań 1.–6.

Magdalena Frender-Majewska

SŁOŃ I INNE MĄDRALE

Najnowsze badania naukowe pokazują, że słonie wraz z szympanсами i delfinami należą do pierwszej ligi najinteligentniejszych stworzeń. W ogrodzie zoologicznym w Waszyngtonie badacze obserwowali słonia o imieniu Kandula. Pod sufitem słońiarni zawiesili pyszny owoc na tyle wysoko, by zwierzę nie mogło strącić go trąbą. Początkowo słoń próbował podskoczyć do smakołyku – wciąż jednak nie był w stanie go dosięgnąć. Wtedy przyciągnął z kąta pojemnik, przekreślił go do góry dnem i stanął na nim jak na stołku, dzięki czemu z łatwością sięgnął trąbą po owoc. Eksperyment powtarzano w różnych wariantach. Słoń zawsze radził sobie celująco – raz stanął na starej oponie, innym razem ustawił wieżę z drewnianych skrzynek i wdrapał się na nie. Amerykańskich badaczy zaskoczyło to, że Kandula nie uczył się metodą prób i błędów, ale od razu znajdował właściwe rozwiązanie.

– Slonie potrafią ze sobą współpracować, bo odgadują myśli i pragnienia innych słońi – mówi dr Andrzej Kruszewicz, dyrektor ogrodu zoologicznego w Warszawie. Zawijazują przyjaźnie na całe życie. Rozpoznają też swoje odbicie w lustrze. To dzięki świadomości własnego „ja” potrafią dostroić się do uczuć i zachowań innych członków stada. Mają doskonałą pamięć. Latami pamiętają wszystkie doznane krzywdy i mogą się zemścić, gdy nadarzy się ku temu okazja. Na przykład już z daleka rozpoznają weterynarza, który kiedyś strzelał do nich środkami nasennymi. Na jego widok trąbią ze zdenerwowania. No i potrafią liczyć. Z 90-procentową skutecznością wybierają wiadro z większą liczbą jabłek.

Według uczonych zdolność liczenia pomaga zwierzętom poruszać się w stadzie i nikogo po drodze nie zgubić.

Slonie opracowały również skomplikowany sposób porozumiewania się oparty na infradźwiękach¹. Mają też szósty zmysł, który naukowcy nazywają słuchem sejsmicznym². Po rodzaju wibracji, które odbierają podszwami potężnych nóg, rozpoznają, czy nadchodzi przyjaciel czy wróg, np. lew lub hiena zagrażające młodym.

¹ Infradźwięki – dźwięki niesłyszalne dla człowieka.

² Sejsmiczny – dotyczący drgań i ruchów skorupy ziemskiej.

[296 słów]

Zadanie 1. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

W tekście SŁOŃ I INNE MĄDRALE jest najwięcej informacji o

- A. zachowaniach i cechach słońi ujawniających ich inteligencję.
- B. reakcjach słońi na zagrożenie ze strony drapieżników.
- C. warunkach życia słońi w ogrodach zoologicznych.
- D. sposobach porozumiewania się słońi z ludźmi.

Zadanie 2. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na poprzedniej stronie.

Eksperyment w waszyngtońskim zoo udowodnił, że słoń Kandula potrafił

- A. komunikować się ze swoimi opiekunami.
- B. rozpoznawać innych przedstawicieli stada.
- C. znajdować sposób pokonywania problemów.
- D. porównywać liczbę i wielkość różnych obiektów.

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na poprzedniej stronie.

Słonie tym różnią się od ludzi, że potrafią

- A. rozpoznać zagrożenie po drganiach ziemi.
- B. współdziałać z innymi członkami grupy.
- C. pomścić doznane krzywdy.
- D. wyrażać swoje emocje.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na poprzedniej stronie.

Wypowiedź dyrektora warszawskiego ogrodu zoologicznego została przytoczona w celu

- A. zachęcenia czytelników do odwiedzenia zoo.
- B. podważenia wyniku amerykańskiego eksperymentu.
- C. uzupełnienia informacji dotyczących zachowań słoń.
- D. przedstawienia czytelnikom groźnych zachowań słoń.

Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie. Otocz kółkiem literę A albo B oraz numer 1 albo 2.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie drugiej.

Tytuł artykułu można objaśnić na podstawie

A.	pierwszego zdania tekstu,
B.	ostatniego akapitu tekstu,

ponieważ w tym fragmencie jest mowa o

1.	sposobach radzenia sobie przez zwierzęta w sytuacji zagrożenia.
2.	wyjatkowej inteligencji niektórych zwierząt.

Zadanie 6. (0–2)

Uzupełnij zdania. Otocz kółkiem literę A, B albo C.

Funkcję podmiotu w zdaniu *Słoń sięgnął trąbą po owoc* pełni wyraz **6.1.** _____. Rzeczownik *owoc* występuje w tym zdaniu w **6.2.** _____.

6.1.

A. *owoc*

B. *trąbą*

C. *słoń*

6.2.

A. mianownika

B. bierniku

C. narzędnika

Tekst do zadań 7.–12.

Oto bohaterowie komiksu:

Zadanie 7. (0–1)

Który tytuł najlepiej oddaje treść historyjki? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie czwartej i piątej.

- A. „Lekcja historii”
- B. „Pojedynek artystów”
- C. „Wykład z historii sztuki”
- D. „Lekcja malarstwa”

Zadanie 8. (0–1)

Uzupełnij zdanie. Otocz kółkiem literę A, B albo C.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie czwartej i piątej.

Czynnością podobną do dziobania obrazu z winogronami przez ptaka było _____

A.	drapanie kotary namalowanej na ścianie.
B.	ukrycie obrazu za zasłoną.
C.	namalowanie owoców na ścianie.

Zadanie 9. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Otocz kółkiem P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie czwartej i piątej.

Zeuksis docenił talent Parrazjosa, a Parrazjos docenił zdolności Zeuksisa.	P	F
Z treści komiksu wynika, że w starożytnej Grecji ceniono dzieła wiernie odtwarzające rzeczywistość.	P	F

Zadanie 10. (0–1)

Który fragment tekstu jest wypowiedzią narratora? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie czwartej i piątej.

- A.** *Jestem najwspanialszym malarzem starożytnej Grecji. (rysunek 1.)*
- B.** *Zeuksis wykorzystał swe zdolności i namalował piękne winogrona. (rysunek 4.)*
- C.** *To nie kotara, tylko ściana, na której Parrazjos namalował... zasłonę! (rysunek 8.)*
- D.** *Muszę przyznać, że jesteś najlepszym artystą starożytnej Grecji! (rysunek 9.)*

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie – otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie czwartej i piątej.

W wypowiedzi *Phi! Nie masz wielkiego zaufania do swojej pracy, skoro ukryłeś ją za starą kotarą* Zeuksis wyraził

- A. oburzenie.
- B. wściekłość.
- C. lekceważenie.
- D. znudzenie.

Zadanie 12. (0–2)

Wyjaśnij, dlaczego Zeuksis uznał Parrazjosa za lepszego malarza od siebie.

Pamiętaj! Tekst potrzebny do rozwiązania zadania znajduje się na stronie czwartej i piątej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0–1)

Czterej bracia znaleźli na strychu kompletne wydanie 25-tomowej encyklopedii, której tomy były ponumerowane liczbami zapisanymi znakami rzymskimi. W tabeli przedstawiono informacje o tomach znalezionych przez chłopców.

Imię chłopca	Znalezione tomy encyklopedii
Adam	I, II, X, XVI, XVII, XIX, XXIII
Bartek	od XI do XIV tomu włącznie
Czarek	od III do IX tomu włącznie oraz XXIV i XXV
Damian	wszystkie pozostałe tomy

Który z chłopców znalazł najwięcej tomów? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Adam
- B. Bartek
- C. Carek
- D. Damian

Zadanie 15. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych zdań. Otocz kółkiem P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wartość wyrażenia $4,3 \cdot 75$ jest równa wartości wyrażenia $43 \cdot 7,5$.	P	F
Wartość wyrażenia $31,5 : 0,15$ jest równa wartości wyrażenia $315 : 1,5$.	P	F

Zadanie 16. (0–1)

Podaj poprawne wartości poniższych wyrażeń arytmetycznych. Otocz kółkiem odpowiedź A albo B oraz C albo D.

$2^3 \cdot 4 =$ _____	A. 24	B. 32
$2 + 3^2 =$ _____	C. 8	D. 11

Zadanie 17. (0–1)

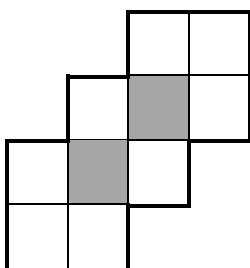
Dokończ zdanie – otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wartość wyrażenia $(-7) - (-21)$ jest równa

- A. -28
- B. -14
- C. 14
- D. 28

Zadanie 18. (0–1)

Z kartki w kratkę Ola wycięła figurę i zaciemniowała jej część tak, jak przedstawiono na rysunku.

Jaką część figury zaciemniowała Ola? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. $\frac{1}{4}$
- B. $\frac{1}{5}$
- C. $\frac{1}{6}$
- D. $\frac{1}{7}$

Zadanie 19. (0–1)

Do upieczenia porcji ciasta bezowego potrzebne są następujące składniki:

- 6 białek
- 30 dag cukru
- 1 łyżka soku z cytryny
- szczypta soli.

Magda z 4 białek chce przygotować mniejszą porcję takiego ciasta.

Ile cukru powinna użyć, aby zachować proporcje podane w przepisie? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. 10 dag
- B. 15 dag
- C. 20 dag
- D. 25 dag

Zadanie 20. (0–1)

Janek uczęszczał na kurs tańca. Kurs obejmował 36 spotkań. Każde spotkanie trwało $\frac{3}{4}$ godziny.

Uzupełnij zdania. Otocz kółkiem odpowiedź A albo B oraz C albo D.

Kurs trwał łącznie _____ godzin.	A. 27	B. 36
Janek był nieobecny na dwóch spotkaniach, czyli opuścił _____ minut kursu.	C. 90	D. 150

Zadanie 21. (0–1)

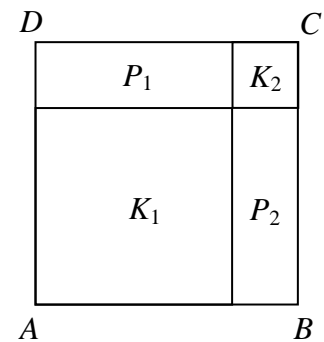
W 2013 roku na ogrzewanie mieszkania pan Michał wydał 2500 zł, a w 2014 roku wydał kwotę o 20% mniejszą.

O ile złotych mniej pan Michał wydał na ogrzewanie mieszkania w 2014 roku niż w roku 2013? Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. 25 zł
- B. 50 zł
- C. 250 zł
- D. 500 zł

Zadanie 22. (0–1)

Kwadrat $ABCD$ o polu 64 cm^2 podzielono na dwa kwadraty K_1 i K_2 oraz na dwa prostokąty P_1 i P_2 takie, jak na rysunku obok. Pole kwadratu K_1 jest równe 36 cm^2 .

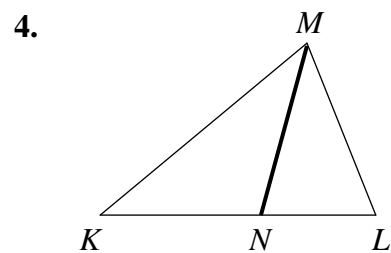
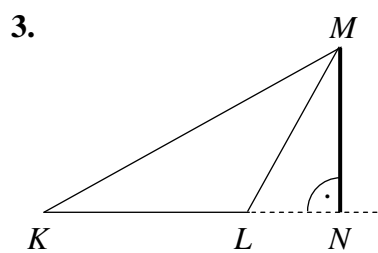
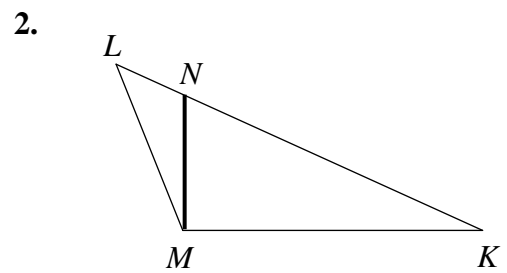
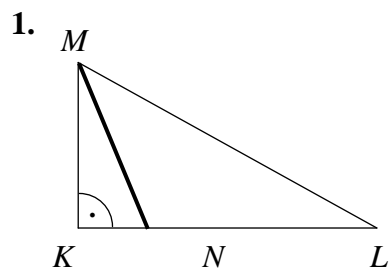

Oceń prawdziwość podanych zdań. Otocz kółkiem P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Pole kwadratu K_2 jest 9 razy mniejsze od pola kwadratu K_1 .	P	F
Pole prostokąta P_1 jest równe polu prostokąta P_2 .	P	F

Zadanie 23. (0–1)

Na którym rysunku odcinek MN jest wysokością trójkąta KLM ?

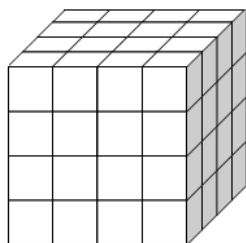

Otocz kółkiem właściwą odpowiedź spośród podanych.

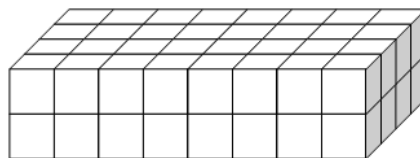
- A. 1.
- B. 2.
- C. 3.
- D. 4.

Zadanie 24. (0–1)

Ania z jednakowych sześciennych kostek o krawędzi długości 1 cm zbudowała dwie bryły: sześcian i prostopadłościan. Do każdej budowli użyła tej samej liczby kostek i otrzymała bryły takie, jak na rysunkach.

Sześcian

Prostopadłościan

Korzystając z powyższej informacji, oceń prawdziwość podanych zdań. Otocz kółkiem P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Objętość sześcianu jest równa 64 cm^3 .	P	F
Objętość prostopadłościanu jest większa od objętości sześcianu.	P	F

Brudnopis

